

Pielikums Nr. 2

**Swedbank Privātpersonu finanšu institūta piedāvātās tēmas
Zinātniski pētnieciskajiem darbiem**

Kandidātiem uz Jaunā finanšu eksperta amatu ir jāuzraksta aizraujošs un oriģināls darbs par vienu no piecām piedāvātajām tēmām!

1. Ieņēmumu un izdevumu attiecība sabalansētā ģimenes budžetā

- ✓ Kas veido ģimenes budžeta ienākumus un izdevumus, kādās kategorijās tos iespējams iedalīt?
- ✓ Kādai jābūt ģimenes budžeta ienākumu un izdevumu attiecībai?
- ✓ Kādai jābūt attiecībai starp dažādām ģimenes budžeta izdevumu kategorijām - cik liela daļa no ģimenes budžeta būtu jāatvēl, piemēram, pārtikai, izklaidei vai uzkrājumu veidošanai?
- ✓ Kā mainās ienākumu un izdevumu kategorijas un to īpatsvars ģimenes budžetā atkarībā no ģimenes locekļu skaita ģimenē, viņu nodarbošanās, ieņēmumu līmeņa u.tml.?

2. Inovatīvas ierosmes ģimenes budžeta plānošanai

- ✓ Kāpēc nepieciešama ģimenes budžeta plānošana un kam ģimenē jābūt par to atbildīgam?
- ✓ Kā vecāki (un vecvecāki) ietekmē bērnu attieksmi pret naudu?
- ✓ Kāda ir bērnu loma ģimenes budžeta plānošanā?
- ✓ Kā ieviest budžeta plānošanu Tavā ģimenē?
- ✓ Kā Tu vari ietaupīt un kā - palielināt savas ģimenes ienākumus?
- ✓ Kā jāplāno kabatas nauda?

3. Ģimenes budžeta plānošanas palīgriki

- ✓ Kādi palīgriki ģimenes budžeta plānošanai tiek izmantīti Latvijā?
- ✓ Kādi rīki pieejami pasaulē?
- ✓ Kā izdevumus un ienākumus pierakstīja un analizēja Tava vecmāmiņa, un kā to darīsi Tavi mazbērni?
- ✓ Kā izvēlēties vispiemērotāko palīgriku?
- ✓ Vai izvēlētais rīks nosaka to, cik veiksmīgi būs saplānotas ģimenes finanses?

4. Ienākumu līmeņa ietekme uz cilvēka attieksmi pret naudu

- ✓ Kādas ir būtiskākās atšķirības naudas uztverē starp cilvēkiem ar dažādu ienākumu līmeni?
- ✓ Kā par naudu domā miljonārs un kā - mazturīga daudz bērnu ģimene?
- ✓ Cik daudz naudas jānopelna, lai par to vairs nebūtu jādomā?
- ✓ Vai cilvēka ienākumu līmenis ir atkarīgs no viņa attieksmes pret naudu, vai arī gluži otrādi - attieksme pret naudu nosaka ienākumu līmeni?

5. Profesijas izvēles ietekme uz cilvēka ienākumiem

- ✓ Kādi ienākumu gūšanas veidi pastāv?
- ✓ Kā izvēlēta profesionālās darbības joma ietekmē cilvēka ienākumus?
- ✓ Kāds ir vidējais atalgojums Latvijā, kuri ir vislabāk un vissliktāk atalgotie amati?
- ✓ Vai ienākumu līmeni nosaka tikai izvēlēta profesija?
- ✓ Vai labi nopelnīt iespējams jebkurā jomā?
- ✓ Kādas prasmes jau skolas laikā iespējams attīstīt, lai izvēlētajā profesijā saņemtu iespējami augstāku atalgojumu?